

Serdecznie zapraszamy do udziału w IV konferencji naukowej z cyklu

Transmedialne i multimodalne narracje i dyskursy – postprawda, mowa nienawiści, manipulacje w nauce, w kulturze, w polityce, w mediach

która odbędzie się **6–7 listopada 2025** roku w Polskiej Akademii Umiejętności

przy ul. Sławkowskiej 17 w Krakowie

Organizatorem konferencji jest Komisja Medioznawcza PAU
oraz Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Główne tematy konferencji koncentrują się wokół analizy transmedialnych i multimodalnych narracji oraz dyskursów związanych z postprawdą, mową nienawiści oraz manipulacją w różnych sferach życia społecznego, w tym w nauce, kulturze, polityce i mediach. W czasie obrad w centrum zainteresowań badaczy znajdzie się pojęcie postprawdy, które w ostatnich latach zyskało na znaczeniu jako kluczowy czynnik wpływający na sposób, w jaki informacje są odbierane i interpretowane w społeczeństwie.

W kontekście **postprawdy w nauce** omówimy wpływ dezinformacji na procesy badawcze oraz weryfikację wyników naukowych. Zjawisko popularyzacji nauki bez rzetelnej analizy merytorycznej prowadzi do erozji zaufania publicznego do instytucji naukowych oraz manipulacji danymi naukowymi w celu osiągnięcia określonych celów politycznych lub komercyjnych. Będziemy analizować, w jaki sposób postprawda wpływa na kredyt nauki w oczach społeczeństwa oraz jakie konsekwencje niesie to dla przyszłości badań naukowych i edukacji.

W dziedzinie **kultury** przeanalizujemy przemiany narracji kulturowych w erze cyfrowej oraz ich wpływ na percepcję rzeczywistości. Zastanowimy się nad rolą sztuki i mediów w kształtowaniu postrzegania prawdy i fikcji, a także nad granicami między faktem a fikcją w twórczości artystycznej oraz wykorzystywaniem kultury do propagowania określonych ideologii i narracji. Dyskutować będziemy także o tym, jak kultura może zarówno przeciwdziałać, jak i wzmacniać zjawiska postprawdy poprzez różnorodne formy ekspresji artystycznej.

W **polityce** postprawda manifestuje się poprzez mechanizmy wykorzystywania dezinformacji w kampaniach wyborczych i debatach politycznych. Rola polityków i mediów w kształtowaniu narracji postprawdy prowadzi do dezinformacji jako narzędzia władzy i kontroli społecznej, co z kolei przyczynia się do erozji demokracji poprzez manipulację informacją i opinią publiczną. Omówimy, w jaki sposób retoryka postprawdy wpływa na decyzje wyborcze, kształtowanie politycznych narracji oraz na zaufanie obywateli do instytucji demokratycznych.

W **mediach** transformacja tradycyjnych mediów w media społecznościowe oraz rola algorytmów w tworzeniu „baniek informacyjnych” wzmacnia zjawisko postprawdy, prowadząc do rozprzestrzeniania fałszywych informacji i *fake news* oraz trudności w utrzymaniu etycznych standardów dziennikarskich w erze cyfrowej. Będziemy badać, jak nowoczesne technologie wpływają na sposób, w jaki informacje są tworzone, dystrybuowane i konsumowane, oraz jakie wyzwania stoją przed mediami w kontekście walki z dezinformacją.

Podczas konferencji chcieliśmy także dyskutować problematykę związaną z **mową nienawiści**, analizując jej obecność w nauce, kulturze, polityce i mediach. W nauce dyskursy nienawiści wpływają

na środowisko akademickie oraz procesy badawcze, a nauka odgrywa kluczową rolę w przeciwdziałaniu mowie nienawiści. Problemy związane z cenzurą i ograniczeniami wolności słowa w kontekście badań nad mową nienawiści oraz etyczne dylematy związane z badaniem i publikowaniem kontrowersyjnych tematów zostaną szczegółowo omówione. W kulturze przejawy mowy nienawiści w twórczości artystycznej i medialnej będą analizowane pod kątem roli kultury w propagowaniu tolerancji i przeciwdziałaniu nienawiści, z uwzględnieniem balansowania między wolnością artystyczną a odpowiedzialnością społeczną oraz stereotypów i uprzedzeń w reprezentacjach kulturowych.

W polityce mowa nienawiści jest często wykorzystywana jako strategia polityczna, co wpływa na polaryzację społeczną i polityczną. Omówimy legislacyjne wyzwania w zwalczaniu mowy nienawiści bez naruszania wolności słowa oraz społeczne i polityczne skutki retoryki nienawiści. W mediach reprezentacja mowy nienawiści oraz rola mediów w edukacji i przeciwdziałaniu temu zjawisku będą kluczowymi tematami, z naciskiem na regulacje prawne, etyczne standardy mediów oraz wpływ mediów społecznościowych na nasilenie mowy nienawiści.

Kolejnym obszarem konferencji będzie **manipulacja w nauce, kulturze, polityce i mediach**. W nauce, omówimy praktyki manipulacyjne w badaniach naukowych i publikacjach oraz wpływ finansowania na niezależność badań. Problemy, takie jak plagiaty, fałszowanie danych i inne formy nadużyć naukowych oraz konflikty interesów w środowisku akademickim będą szczegółowo analizowane. W kulturze manipulacyjne techniki w marketingu i reklamie kulturowej oraz wpływ mediów na kształtowanie gustów i preferencji kulturowych zostaną poddane krytycznej ocenie, wraz z rozważaniem etyki w reklamie i promowaniu produktów kulturowych oraz manipulacji emocjami i percepcją poprzez treści kulturowe.

W polityce skoncentrujemy się na strategiach manipulacyjnych stosowanych w kampaniach wyborczych i rządowych komunikatach oraz roli propagandy w kształtowaniu opinii publicznej. Zostaną poruszone tematy rozpoznawania i przeciwdziałania manipulacji politycznej oraz długoterminowych skutków manipulacji na zaufanie społeczne i instytucje demokratyczne. W mediach omówimy techniki manipulacji informacją zarówno w mediach tradycyjnych, jak i społecznościowych, ze szczególnym uwzględnieniem roli *fake newsów* i *deepfaków* w erze cyfrowej. Problemy związane z walką z dezinformacją i propagandą oraz odpowiedzialnością mediów za prawdziwość i rzetelność przekazywanych informacji będą kluczowymi punktami dyskusji.

Aspekt praktyczny badań mowy nienawiści w mediach.

Przewidujemy udział w projekcie praktyków komunikacji społecznej – prawników, ekonomistów, przedsiębiorców i właścicieli środków masowego przekazu. Chcemy poddać pod dyskusję problem przekazu informacji lub jej blokowania (dezinformacji) w aktach cyberterroryzmu na przykładzie bezpieczeństwa (Cyberataki a infrastruktura krytyczna). Wytworzył się w przestrzeni publicznej obraz hakerów/terrorystów, którzy za pomocą komputerów i Internetu rozpowszechniających w mediach fałszywe informacje mogą doprowadzić do kolizji samoloty, pociągi czy samochody. Na przykład w maju 2004 roku australijskie linie kolejowe RailCorp wstrzymały ruch 80% pociągów, gdyż zainfekowany system radiowy uniemożliwił komunikację między maszynistami a operatorami nastawnic kolejowych. W tym panelu dyskusji poddane zostanie zastosowanie sztucznej inteligencji w social mediach, zwłaszcza generowanie dezinformacji przy pomocy sztucznej inteligencji oraz problem wojny informacyjnej w Internecie, zwłaszcza w aspekcie bezpieczeństwa w środkach transportu – kolej, samoloty, samochody i itp.